



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1626

§. [2.] Aliæ radices occultiores

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45802](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45802)

uenietis, vt veritate & spiritu Religionis amissis, maneatis; vt sanctus Basilus ait, tanquam figura & statua eius. Et quidem erit statua salis: vnde illi cautiore sicut sibi autem erit tanquam terra proditorum d in qua sal dispergebatur: vt semper maneret sterilis & inutilis. Contendite iustum Loth imitari: qui etsi grauiter ferebat è Sodomis discedere: quam primum tamen exiit, oblitus est terram, quas in ea reliquerat: nec pluris eas fecit, quam si ad ipsum non spectassent: & ita exactè Dei præceptum seruaret; vt nec respiceret illas quidem.

Nec vacat mysterio, quodd cum Loth esset in Sodomis, etsi eorum peccata videbat, & cum illis verlabatur, dicit tamen de eo Sanctus Petrus: quod e aspectu & auditu iustus esset: habitans apud eos, qui de die in diem animam iustam iniquis operibus cruciabant, & nihilominus, cum Dominus eum inde eduxit, prohibuit respicere post se: vt significaret, quod protectio diuina subueniat iustis in casibus coactis: cum scilicet non possunt se exculare ab agendo cum improbis; sed cum ab impia illa societate eos eripit, vult eos omnino eius obliuisci: nam tunc vel ipse aspectus tribueretur vanae, aut sensualitati, aut curiositati: & periculo se exponerent, aliquem effectum ad malum concipiendi; quando absque causa libenter illud aspiciunt.

§. 2. *Alie radices occultiores.*

ALIE sunt radices siue causa magis occultæ non perseverandi in vita religiosa. Quæ deprehenduntur ex causis, quas Deus habuit, vt præceptum hoc Loth imponeret. Nam si humanis oculis illud intueremur, possemus dicere: potius futurum fuisse expediens, vt Loth totaque eius familia supplicium illud Sodomorum intueretur, cum illud esset iustissimum; & vt Sanctus Petrus ait; in exemplum positum eorum, qui impiè iacturi essent, æterni scilicet supplicij, quo impij, in inferno erant afficiendi. Nam quemadmodum terreni iudices, cum furem aliquem suspendunt, aut hæreticum comburunt, libenter vident, plurimum populam conuenire, ad supplicium illud aspiciendum; vt in alieno capite exemplum accipiant; & culpam fugiant, ne pœnam subeant ad eod gratiam: ita videtur potuisse Deo Domino nostro placere, vt Loth & eius familia horrendum illud incendium aspicerent, vt maiorem conciperent horrorem de peccato, & igne æterno, quo illud punitur. Sed diuina Sapiencia profundiora alia habet consilia in gubernatione hominum, in quos beneficia confert singularia. Vult enim simul eos tentare & probare (vt capite quinto est dictum) imponens eis aliquod præceptum, in cuius obseruatione manifestare possint proprii iudicij re-

De Const
Monast. c. 21
diudic. 9. 45

e 2. Pet. 2. 8

Genes. 19. 17

Judices in
iudicio de
confusa
populi
gaudent

signationem; & voluntatis promptitudinem, fidelitatem, & constantiam quam in rebus eius obsequij habent; & animi gratitudinem: qua tanto in nefactori respondent: eadem verò opera in obedientia proficiant, ut ampliora adhuc beneficia à diuina eius liberalitate obtineant. Quamuis autem aliquando in eundem finem iubeat aliqua valde difficilia, quæ humanam rationem & facultates nostras excedunt: quale fuit, quod iussit a Abrahamum offerre sibi filium eius unigenitum Isaac; Et b. *Isaiam Propetiam nudum & discalceatum per plateas Ierusalem ambulare*; alias tamen iubeat minores, & primo aspectu, parui momenti: in quibus ostendere potest iudicij sui subiectionem; & quæ faciliè impleri possint: ne, ob rei difficultatem territi, deficient: & in re facili ostendant fidelitatem, quam grauiori essent seruaturi. In eundem finem cum Deus Adamum crearet & posuisset in Paradiso, c. *prohibuit comedere de ligno scientia boni & mali* qui fructus ex se non erat malus; & præceptum poterat seruari; & committeret Prophetam quendam contra Regem Ieroboam, qui Prophetam mirabilia præstitit: iussit tamen, eum *non comedere panem, nec bibere aquam* in loco illo; sed ieiunium redire in domum suam. Et pro eandem causam cum insignè illud beneficium in Loth, eiusque famulum conferret, educendo saluos illos ex Sodomis, iussit, *c. ne respicerent post se* quum; sed rectè pergerent ad montem, in quo saluarentur. Quæ res faciliè quia solum complectebatur actum quendam modestiæ, in parua quædam mortificatione curiositatis videndi: vt sic probaretur fidelitas, subiectionem & animi gratitudo erga tantum benefactorem; & simul indicium daret quod essent in rebus grauioribus fideles futuri, qui in leuioribus fideles essent. Si autem contra in huiusmodi probationibus ostendunt inobedientiam & pertinaciam proprii iudicij, contemnentis huiusmodi res præceptum aut iudicantes, parui esse momenti: magnum dant indicium, quod non futuri fideles & prompti in rebus alijs maioribus: ideoque talis illorum culpa valde est perniciosa: eoque grauior erit pœna, quod fuisset facilius vitare culpam: vt apparet in tribus prædictis casibus. Nam Adamus suam inobedientiam eiectus est ex Paradiso & Præpheta ille, qui in monte re comedit panem, fuit occisus à Leone, antequam ad suam domum perueniret; & vxor Loth conuersa est in statuam salis: vt ex hoc ceteris excutiatur ijs, qui Deo suo infideles sunt & inobedientes. Iuxta dictam Sapiens 10. 7. *incredibilis anima memoria frans signentian salis*: quali dicitur statuam illam salis, in quam vxor Loth fuit conuersa, permansere: propter tanquam memoria incredulæ & inobedientis animæ. Quam merito incredulam appellat; & iudicantem, incredibile esse, quod sit. DE V. inobedientia enim orta fuit ex incredulitate: vel quod non creditur.

a Gen. 12. 2.
b Isa. 40. 3.

c Genes. 2. 17

d 3. Reg. 13. 9

e Gen. 19. 17

Sapient. 10. 7

didicit, prohibitionem illam factam esse in suam utilitatem, ne periret; & existimans, se ob aded exiguam rem non fore aded seuerè puniendam: aut, quòd existimaret, minas tantum fuisse ad terrendum: non verò ad re ipsa puniendam. Nec deest, qui dicat, quòd, cum illa Sodomitas amaret, ita fuerit ab inordinata illa affectione exæcata; vt iudicaret malè de diuinis iudicijs, quasi supplicium illud Sodomitarum esset nimis seterum. Ex hoc euentu apparet: præcipuam defectiõnis à vocatione radicem & causam, esse incredulitatem, aut fidei extinctionem in rebus pertinentibus ad salutem obtinendam; & ad pericula ac mala, quæ sunt in mundo, vnde exennt; & ad bona, quæ sunt in monte Religionis, ad quem pergunt. Cum enim fides sit Christianæ vitæ fundamentum: si ea aliquibus dubijs, & quasi nebulis timbet: non potest firmum permanere ædificium. Siquidem domus super arenam fundata statim, atque oppugnatur, deijcitur. Et propterea fortè fuit Eua superata: eò quòd dubitauerit de sententiâ Dei, quasi tantum fuissent minæ. & ita dixit serpenti: *g præcepit nobis Deus, ne comederemus de ea arbore,* *FORTE MORIA MUR.* Eua filij sunt, increduli, qui non sunt firmi in sentiendo, vt patet, de rebus fidei: ex quo prouenit, vt fiant inobedientes & conculcent præcepta & regulas sui status: quam ob rem permittit Dominus noster, vt eijciantur ex paradiso Religionis; & pereant vnguibus Leonis rugientis, & quærentis, vt illos deuoret; & conuertantur in statuam fallis, in exemplum aliorum. Feruentes autem imitantur fidem Loth, adhibentis fidem verbis Angeli; qui timens, se periturum; si vel caput verteret, perrexit absque mora ad finem sui itineris. Nã, vbi fides est viuâ & constans, magnum est pignus perseverantiæ in vocatione, cui ipsa fides dedit initium. Sic enim Apostolus ait: *h Fide, qui vocatur Abraham, obediuit in locum exire, quem accepturus erat in hereditatem: fide, demoratus est in terra promissionis: Fide, Moyses grande factus, negauit se esse filium filia Pharaonis, & ita fugit ex Ægypto, magis eligens affligi cum populo Dei, quam temporalis peccati habere incontinentiam.* Stude igitur altis in fide iacere radices: vt perfectionis ædificium, illi innitens, firmum maneat & immutabile: *i homo enim sensatus* (vt Ecclesiasticus ait) *credit legi Dei: certò sibi persuadens, quicquid illa præcipit, bonum esse, ac vtile; quod verò prohibet, esse malum & noxium. Et hinc credulitati vitam suam accommodat, & in suo statu perseverat: nam & hoc est illi fidelis, eum remunerans; & adiuuans: vt in eius custodia perseveret, sicut oportet.*

Hinc oritur quinta radix inconstantie hoc est ipsam religiosam vitam repide inchoare, cum is, qui ingressus est, sese occupat in diiudicandis rebus ipsius Religionis, quæ ad ipsum non spectant; aut quas Prælati ipsi iniungunt: parui faciens transgressionem aliquarum ventalium

Yy 3

ma

Vide Perer. ibi d'ffo. 3.

4.

g Gen. 3. 3.

Increduli sunt inobedientes.

h Heb. 11. 8. 24.

i Eccl. 33. 3.

5.

in materia parua; aut iudicans, eas non esse valde magni momenti; deoque non multum nocere, etiamsi violentur: nec magni faciunt tepidi sermoem illum, quem Dominus noster requirit ab exeuntibus ex Sodomis, dicentibus, ut pergant versus montem, nec hæreant, aut stent etiam tã breui spatio, quale est caput vertere, vt Sodomam respiciant: *ke nemo enim aptus est regno Dei, qui mittens manum suam ad aratrum, respicit retro.* Ex vno enim oculo & vano aspectu solet aliquid oriri, quod animam grauiter lædat. Quicquid certe potuisset Dauidi, *deambulanti in solario domus regia,* & incaute oculis conijcanti, & *videnti mulierem se leuantem,* quod incautus ille aspectus furus illi esset causa tanti scandali, ac detrimenti sibi ipsi, totique eius regno eo ipso die; quo res paruas contempseris, vereri merito potes, te in maioribus calurum. Nam, quemadmodum stillicidia, etsi parui momenti videantur, si tamen contemnantur, hominem domo expellunt: ita parui huiusmodi defectus solent eum expellere ex Religione, permittente DEO, vt in dat in grauiores nam, vt ipse CHRISTVS dixit: *in qui in modico iniquus est, & in maiori est iniquus;* & qui, dum tentatur in rebus paruis, debilem præbet: non mirum est, quod talem se præbeat, dum in grauioribus tentatur.

Hoc ipsum melius intelligetur; si gradus perpendantur, per quos infelix illa mulier ad tantam deuenit miseriam. Cum enim Angeli descendissent Loth, *vt n festinaret,* promittentes ei, se eon prius Sodomam deleturos, *donec ipse ingrederetur in Segor:* ille properabat, vt citò perueniret; & vxorem ac filias vrgebat, vt gressum accelerarent: & sic quidem id fecerunt, & cum patre suo ingressæ sunt in Segor. Vxor vero vt quo illibenter, & quasi inuita iret, pergebat tardè, ita vt cum peruenisset prope Segor, sola iam esset; cumq; tunc strepitus audiretur sulphuris & ignis de cælo descendentis, *respexit illa post se;* & sic vita priuata est, & bono suo comitatu.

Cum quo euentu coniunguntur mysticæ aliz causæ, à diuina Vocatione deficiendi: tardè scilicet ac tepidè in via perfectionis ambulantes non sequi eum, qui ipsorum est quasi caput ac Dux; relinquentes eius consilia & monita, separare se ab ipsa communitate, & solum ac seorsim agere cum aliqua vitiosa singularitate. Quemadmodum enim hæc mulier quamdiu virum suum sequebatur, & cum ipso, ac filiabus pergebat, fuit securus; cum verò ab eis recessit remansit sola, substitit, & alpexit post se: ita Religiosi ignauiam excutientes, suumque Ducem sequentes, & cum sua communitate ambulantes, eaque custodientes, quæ illa sectatur: hi, inquam, tutissimi viuunt, propter auxilium ac directionem Prælatorum

& bonum

6.
Tardè in
via perfe-
ctionis
ambulare
facit de-
ficere.

& bonum sociorum reliquorum exemplum : qui verò se subtrahunt
suntque singulares, nolentes reliquos sequi : periculo se exponunt defa-
tigatiōis, & subsistendæ, ac retrocedendi. Tunc enim accedit dæmon, &
eos aggrediens, facile vincit : sicut serpens aggressus fuit Euam, cum so-
lum, & à viro suo separatam vidit : ideoque facile in congressu illo præ-
valuit. Et propterea dixit Ecclesiastus : *o melius est esse duos simul, quam v-
num solum : habent enim emolumentum Societatis suæ : nam si unus ceciderit,
ab altero fulcietur ; & si dormierint due, fovebuntur mutuo : unus quomodo ca-
suset.*

Sed quoniam in communitate alij sunt feruentes, alij desides : qui perse-
verare in ea cupit, priores æmuletur, non posteriores : sicut filia Loth, etsi
quod feminae essent, naturaliter potuissent, matri potius se coniungere,
quam Patri : sed quòd timerent, secutæ potius sunt patris consilium gres-
sus properantis, deseruerunt verò matrem, valde tardè procedentem ; mu-
tuò se exhortantes, ut properarent cum illo, & sic ad terminum tandem cum
illo pervenerunt, vitasque suas seruarunt. ita Religiosi, cupientes in statu
suo fructuosè perseverare, recedunt à tepidis ac desidibus, etiam si alioquin
sibi charis : nec eorum exempla sequi volunt, ne cum illis pereant : sed po-
tius amplectuntur consilia, & exempla sequuntur feruentium, mutuò se ad
festinandum exhortantes ; nec villo modo retrocedendum, sed progredien-
dum vterius, donec ad perfectionis culmen perveniant ; & quam quærunt,
salutem assequantur.

Ac deniq, ob oculos proponere sibi debent circumstantiam illã deflen-
dam miseræ huius mulieris, quæ cum periculum evasisset : pereundi in So-
domis : tamen cum plus quàm tres partes sui itineris confecisset, essetque
prope portum salutis, & iam prope, ut ingrederetur Segor, & ita salva esset :
ibi tamen substitit ex pigritia ; & retro aspiciens ex sua inconstantia, periit.
Vt tunc timorem concipias, ac tremas de tua mutabilitate ; & non relaxes,
nec ad punctum, feruorem tuum vsque ad mortem. Fortè enim, cum re-
laxare incipis : iam es prope finem : estque vehementer dolendum, propte-
rea quòd tantillo temporis spatio non pergas, amittere coronam & fru-
ctum totius tui laboris transacti. Quemadmodum evenit infelici Regi
Saul, quem Samuel iusserat *per septem dies, ipsum adventum* : Saul
tamen ad finem septimi diei expectando defatigatus, amisit perseveran-
tiam reliquorum dierum ; & regnum, quo potiebatur. Cum igitur
desicias, quantum tibi vitæ superstiti : cave ne retro vel ad momentum ce-
das : forte enim illud est ultimum vitæ tuæ, tuæque damnationis æternæ
manera.

Solum dæ-
mon facile
vincit.
o Eccl. 4.9.

P 1. Re. 17.8.

SED

SED ne quis exijs. quæ diximus, existimet: quemcunque retrocedendi modum esse lethale peccatum; aduertendum est, quodd quemadmodum ingressus in Religionem semper est liber, & ex consilio tantum: ita perseverantia in ea Nouitijs est libera, donec vel professionem faciant, vel tria vota reddant, aut aliquo speciali voto se adstringant perseverandi, & non redeundi ad sæculum. In his enim omnibus casibus perseverantia non cadit sub obligationem: ut non liceat retrocedere abique lethali crimine. Sed etiam ante hanc perseverandi obligationem, inconstancia in bene captis, cum oritur ex animi leuitate, aut pusillanimitate, & animi abiectione, etiam si ad lethalem culpam non perueniat: est tamen valde periculosa, & exposita occasionibus grauium lapsuum, ac miseriarum, propter rationes iam positas; & plures alias inferius ponendas. Quæ etsi Nouitijs & antiquioribus sint communes, aliter tamen his, & illis sunt appendenda.

CAPVT VIII.

INCONSTANTIAM REDEVTIVM AD SÆCVLVM EST
debilium temptationem; & quæ ratione sit vincenda; quidq; Prælati in
his casibus sit agendum.



VI EX ANIMI pusillanimitate, temptationibus succumbentes ad sæculum redeunt, non solum Deo sunt infames, sibi que ipsis noxij, sed etiam detrimentum alijs adferunt, præcipue debilibus; & in Religione adhuc reuertuntur qui prius eorum erant boni socij & amici: acceduntque Sathana, multis que vijs & modis eos aggrediente. Præsertim via est mali exempli, quod ad oculos vident. Quæ

admodum enim feruentium Religiosorum, mundum que deserentium, Religionem ingrediantur, exempla, media sunt diuinæ vocationis ad alios deducendos, qui illos sequantur; (vt supra est dictum) ita è contraria constantia deficientium à Religione; medium est, quo demon vititur, ad alios pertentandos, & inducendos, vt illos sequantur: suggerens illi interitum, aut per improbum aliquem consiliarium, quod illa Noëmi, Nurus Ruth dixit, cum eius socia Orpha rediit in regionem suam Moab, ex qua narrata est, inquit, reuersa est cognata tua ad populum suum, & ad Deos suos, cum e. sic in quâ demon, cum aliquis deficiat à suscepta Religione, tætat alios.

Redeunt
ad sæcu-
lum alijs
nocent.

Tract. 4. c. 3

in Ruth. 1. 15